

ANUL LXXX, Nr. 1—2

Ianuarie-Februarie 1943

ROMÂNIA MILITARĂ

REVISTĂ GENERALĂ LUNARĂ

FONDATĂ ÎN ANUL

1864

CUPRINSUL:

	pag.
— Redactionale, coperta	2
— Miracolul Unitii	1
— Reteta victoriei, de Colonelul <i>Mota</i> , ofiter de stat maior din armata germana	8
— Problema luștrării teritoriului național, în strânsă legătură cu necesitățile economico-sociale și cele ale conucerii și execuției războiului, de Colonelul <i>Ion Gheorghe</i>	21
— 500 de ani de la bătăliile Românilor Transilvăneni pentru apărarea Țării străbune, 1442—1942, de <i>An Tomita Răzașul</i>	35
— Cine stăpânește Crimeea stăpânește Marea Neagră, de Maiorul <i>C. Amzărescu</i>	44
— Campania din Balcani, de Sublocot. parașutist <i>Al. Costăcu</i>	51
— Ideea Națională, de Prof. <i>C. Rădulescu-Motru</i>	77
— Spicuri din Războiul României cu Ungaria din anul 1919, de Colonelul <i>C. Drăgănescu</i>	82
— Generalul de corp de armată <i>Dumitru Motaș</i> , de Generalul <i>C. A. Adj. G. Athanasescu</i>	119
— Generalul adjutant <i>Al. Pastia</i> , de Generalul <i>Const. Uragu</i>	121
— <i>Bibliografie</i>	123
— Administrative, coperta	4

BUCUREȘTI
1943GÂNDIREA
MILITARĂ
ROMÂNEASCĂ

CINE OCUPĂ CRIMEEA STĂPÂNEȘTE MAREA NEAGRĂ

de Maior **C. Amzărescu**

Școala politică modernă germană are meritul de a fi introdus și precizat însemnata noțiune a geo-politice, tinzând să constituiască din ea o adevărată disciplină științifică.

Tinând seamă de datele geo-politice, conducerea celui de al treilea Reich, a acționat întotdeauna melodic, și după cum s'a văzut, a aplicat mereu cele mai juste soluții și cele mai potrivite hotărâri.

În revista misiunii militare germane în România, „Der deutsche Kamerad” din 8 Februarie 1942, era formulat articolul: „Cine ocupă Crimeea stăpânește Marea Neagră”. Această afirmație vădește hotărât un raport geo-politic și socotim că ar fi interesant să privim „Crimeea” sub câteva aspecte, care să ne lămurească și mai mult asupra celor de mai sus.

Aspect geografic:

Peninsula Crimeei este o prelungire a stepii ucrainiene, ce se întinde în centrul mării Negre, în forma unui romb.

Are o suprafață de 38,556 km. 2 și o populație de circa 800.000 locuitori, din care majoritatea este formată din Tătari, după care urmează Rușii, apoi Grecii, Evreii, Germanii și Ucrainenii.

Din cauza majorității etnice tătarăști, ținutul Crimeei constituie o republică sovietică tătarăscă, așa zisă „autonomă”.

Peninsula Crimeei este udată la Nord-Vest, la Vest și la Sud, de apele mării Negre, care oferă excelente posibilități pentru navigație.

Datorită acestui fapt, încă din antichitate au luat ființă pe coastele peninsulei, mai multe porturi, dintre care cele mai însemnate sunt portul Sevastopol și Kerç.

La Estul peninsulei se află Marea Putridă — cu ape mlăștinoase și nesănătoase — pe care limba de uscat Arabat, o desparte de Marea de Azov.

Prin așezarea sa geografică, ca un înfrând în centrul Mării Negre, Crimeea are influență directă asupra întregului sector pontic.

Pe lângă dominația Mării Negre și a Mării de Azov, peninsula Crimeei se leagă la Nord, prin istmul Perekop de blocul continental ruso-ucrainean; iar la Est de ținutul Caucazului, prin puntea de legătură întinsă de peninsula Kerç, spre peninsula Taman.

Din punct de vedere orografic, Crimeea prezintă următoarele caracteristici:

— Toată partea de Nord și Centru este o continuare a stepei ucrainiene, o stepă cu aspect variat, în parte ierboasă și fertilă, în parte nisipoasă și monotonă, ca un pustiu african.

Stepa se întinde pe o lungime de aproape 250 km. și o lărgime de 100 km.

Partea de Sud a peninsulei este cea mai interesantă prin aspectele sale pitorești și variate.

Dealungul coastei de Sud se întinde lanțul munților Iaila (Taurici), cu înălțimi de peste 1500 m., care constituie un adevărat paravan în contra vânturilor aspre dela Nord.

Din această cauză, coasta de Sud între Balaklava și Sudac, se bucură de o climă cu caracter mediteranean și cu o vegetație corespunzătoare. Pitorescul acestei regiuni din vecinătatea mării cu climatul dulce mediteranean și cu poziții încântătoare a dat prilejul să desvolte câteva stațiuni balneo-climatice, din care cea mai renumită este Livadia, fiind vizitată pe timpuri și de țarul Rusiei.

Anumiți geologi cred că munții Iaila au fost în vremurile îndepărtate legați de masivul Caucazului dela Est și de lanțul muntos ce străbătea Dobrogea. S'a stabilit chiar o mare asemănare între flora munților Dobrogei și aceea a Crimeei.

Aspect economic:

Deși Crimeea este o suprafață relativ restrânsă, totuși prin bogăția solului capătă o importanță deosebită.

În partea de Nord și Centru, care este o continuare a stepei ucrainiene, agricultura, creșterea vitelor și în deosebi a oilor, sunt ocupațiuni de primul ordin. Stepă Crimeeană este caracterizată de aceeași fertilitate deosebită ca și a solului ucrainian. Cerealele stau pe primul plan al producției agricole.

Ele prisosesc mult peste necesarul populației autohtone, ceea ce prezintă o importanță deosebită pentru autarhia alimentară a Europei de mâine și pentru hrana santinei care va sta de veghe în acest colț al Europei noi.

Tot în partea de Nord și Centru se pot cultiva pe scară mare, plantele oleaginoase și textile.

La adăpostul munților Iaila se întinde, între Balaklava și

Sudak, o adevărată coastă de azur a Europei răsăritene. Clima dulce, cu caracter mediteranean, favorizează o vegetație unică în aceste părți: lămâiul, portocalul, smochinul, rodia.

La bogăția atât de felurită a solului, care reprezintă avantajul de a avea pe un spațiu restrâns, o floră deosebită, se mai adaugă și bogăția minerală, în deosebi a peninsulei Kerçi.

Orașul Kerçi, poate servi din punct de vedere industrial, ca o pompă aspiro-respingătoare, a materiilor prime și a produselor fabricate.

Din aspectul economic al Crimeei, deducem că bogăția variată a acestui ținut poate să acopere printr'o exploatare rațională și nevoile altor state și în deosebi a acelor din bazinul Mării Negre.

Istoric:

Istoria frământată a acestui pînten al Continentului în Pontul Euxin, ne arată că „cine ocupă Crimeea, acela stăpânește și Marea Neagră”.

Dar nu numai atât. Împrejurările istorice ne vor dovedi că există un raport de interdependență și între peninsula Crimeei și statele riverane Mării Negre.

În decursul istoriei, această peninsula a fost stăpînită succesiv de Greci, Români, Turci și Ruși, aparținând întotdeauna celei mai mari puteri, a cărei influență și tendința depășiau cu mult spațiul local. Evident că națiunile puternice, care-și făceau drum prin aceste locuri, nu puteau să desconsidere însemnătatea economică și strategică a Crimeei.

Cei dintâii cari, ca elemente civilizatoare, au pus piciorul pe pământul Crimeean au fost Grecii. Din legendele lor eroice, se desprinde pe lângă imaginația poetică și sămburele adevărilor istorice. Astfel din legenda lui Frixos și Hellen, se întrevede expansiunea spre Est prin strămtorile Mării Negre, iar din epopeea argonautică „cu lăna de aur”, se întrevede goana după mirajul bogățiilor din estul Mării Negre.

Odată cu pătrunderea în Marea Neagră, Grecii înființau numeroase colonii în peninsula Crimeei.

Cu instinctul lor de navigatori și buni organizatori ai intereselor proprii, Elinii au ales orașele portuare principale, cari prin situația lor geografică au fost sortite să joace un rol important în decursul istoriei. Astfel pe coasta de Vest a luat ființă Heracleea, numită de Bizantini Cherson, care a fost distrusă de Turci în 1475, pentru a se construi din ruinele sale *Sevastopolul*. Pe coasta de Sud Est se ridică Teodosia, denumită sub Genovazi Caffa, spre a ajunge mai târziu *Feodosia*. În fața strămtorii ce desparte Azovul de Marea Neagră era Panticapea, pe ruinele căreia s'a ridicat mai târziu Kerçi.

Așezările grecești din Crimeea datează cam de prin secolul al VII-lea a Chr., fiind printre cele mai vechi colonii helene depe țărmurile Pontului Euxin.

Prin secolul al V-lea a Chr., Mitridate reușește să stăpînească pe lângă Crimeea, întreg perimetrul Mării Negre.

Cuceritorilor comerciali eleni le succede statul militar roman. De remarcat este faptul că Romanii cuceresc Crimeea la 47 a. Chr., deci ceva mai înainte de ocuparea celorlalte spații peripontice și a pacificării Scitiei minor., — Dobrogea de astăzi.

Observăm deasemenea că legionarii romani au cucerit în primul rând regiunile de coastă ale Mării Negre după care au trecut la reducerea regiunilor din interior.

Se poate deduce că există o strînsă interdependență între regiunile din interior și Mare, deci cine stăpînește una din acestea, în mod inevitabil domină și pe cealaltă.

După prăbușirea imperiului Roman, îndepărtatele colonii romane din Crimeea, sunt rînd pe rînd înalte de năvălitorii mongoli.

În evul mediu, toți acei cari încercau să domine bazinul pontic, se perindau vremelnice în Crimeea, fiind înlocuiți de alții tot atât de puțin statornici. Astfel sunt Hafarii, veniți de prin stepele Caspice; apoi Genovazii cari, ca și Grecii, vin de pe Mare și se infiltrează cu scopuri comerciale.

Însfârșit Tătarii (Mongoli uralo-altaici), se stabilesc sub Batu, desprinzându-se din „Hoarda de aur”. Dinastia Ghirailor, descendenți ai lui Gingis-Han, conduce statul tătar din Crimeea, care este ocupată definitiv în 1427. Peninsula este denumită de Tătari „Krim” de unde i-a rămas și numele de Crimeea. Populația indigenă fiind foarte amestecată a fost ușor asimilată de Tătari, astfel că, Crimeea a devenit un stat *autonom*, cu întipărire etnică tătară.

Mai târziu, apar din stepele Turchestanului, Turcii cari sub haina misionarismului religios, caută expansiune spre Europa de Centru și Vest.

Pentru această ei nu nevoie să cucerească mai întâi orientul apropiat, unde se lovesc de apărătorii creștinătății dela gurile Dunării și Marea Neagră, care prin dărzenia lor, apără religia și voievodatele române, abia în curs de formație.

Suveranitatea turcă se întinde însă asupra Crimeei mai înainte ca Turcii să depășească linia Dunării.

Căderea cetăților moldovenești, Chilia Nouă și Cetaten Albă (1485), este o consecință a ocupării Crimeei de către Turci.

Marea Neagră devine astfel lac turcesc, iar voievodatele române și alte ținuturi riverane, pierd rînd pe rînd independența lor.

Europa occidentală pierde prilejul de a se opune la fîm expansiunii turcești, cari mai târziu ajunge până la porțile Vienei.

Imperiul otoman începe însă să-și piardă influența sa, și în secolul al XVIII-lea se găsește în vădit declin.

În același timp imperiul țarist își mărește influența și testamentul apocrif al lui Petru cel Mare, de a ocupa strămtorile,

rămâne politica tradițională a Rusiei de mai târziu. Constantinopol devine pentru Ruși principalul obiectiv, așa cum pentru Turci fusese mirajulristolului dela Roma. Poate că Rușii și-au dat seama că stăpânirea Mării Negre este garanția expansiunii în Europa și urmașii lui Petra cel Mare au acționat în bazinul pontic, în lumina acestor imperative politice.

Încă odată soarta țărilor române, în decursul istoriei, este legată de cea a Crimeei, căci la prima recunoaștere oficială a independenței sale, care se face în 1774, la Kuciuk Kainargi, se recunoaște pentru întâia dată imixțiunea rusă în principatele române, sub titlul de... protectori creștini.

După intrigi sistematice și jonglerii politice, Crimeea este cedată de către Turcia în 1783, Caterinei a II-a, împărăteasa Rusiei.

Socotelile imperialismului rus, au fost oarecum răsturnate de intervenție din Apus, prin ajutorarea Turcilor, în războiul din Crimeea (1855—1855).

Distrugerea *armatelor* ruse din acest bastion a dus la pacea dela Paris, care suprime orice flotă de război în Marea Neagră.

Infrângerea din Crimeea este sinonim cu infrângerea din Marea Neagră, năruindu-se tendința de expansiune a Rusiei în bazinul pontic.

Epoca ascensiunii imperiale rusești în Marea Neagră, își scrisese ultima pagină, căci țarismul n'a mai avut vreme să repete planul lui Petru cel Mare, prăbușindu-se în 1917.

Crimeea încearcă să devină un stat independent în haosul ce urmează după revoluția comunistă, însă această republică tătarască a avut o existență efemeră.

Bolșevicii înlind stăpânirea lor asupra peninsulei, care devine republică autonomă tătarască în cadrul U. R. S. S.

Uniunea Sovietică, peste toate deosebirile ideologice, moștenește aceleași tendințe expansioniste ale țarismului, urmărind continuu aceiași politică în sectorul Mării Negre. Astfel, își dezvoltă baza navală dela Sevastopol și instalațiile portuare militare dela Nicolaev și Cherson, întărește ceata Odesei, obține drepturi speciale în Marea Neagră și în Strămtori prin convenția dela Montreaux, profită în 1940 de situația grea în care se găsea România punând stăpânire vremelnic pe Basarabia și Bucovina de Nord, iar prin tratatul de neutralitate încheiat cu Turcia, caută să adoarmă guvernul din Ankara asupra politicii tradiționale în chestia strămtorilor și a Constantinopolului.

De data aceasta însă, forțele Reichului național-socialist și armata poporului român și a poporului Finlandez, încep la 22 Iunie 1941, cruciada războiului sfânt pentru apărarea credinței și a civilizației europene.

Valoarea strategică a peninsulei Crimeei:

Acest pinte înaintat în centrul Mării Negre, deschide bune căi de comunicație maritime, spre Odesa, spre Gurile Dunării, spre Strămtori și spre Vestul Caucaziei.

Totodată, Peninsula Crimeea se articulează cu uscatul, prin istmul Perekop, de Ucraina Centrală și orientală, și prin trambulina dela Kerçi, spre Caucazia occidentală.

Datorită căilor sale de comunicație pe mare și pe uscat, peninsula Crimeea permite o manevră ușoară de forțe cu rază de acțiune sensibil egală pe întreg sectorul Mării Negre.

Baza navală sovietică dela Sevastopol, unica bază navală din Marea Neagră, se află la o distanță de 325 km. de Odesa; la 310 km. de Sulina; la 400 km. de Constanța și la 550 km. de Istanbul.

Portul Kerçi domină strămoarea cu același nume, pe unde se face comunicația între Marea Neagră și Marea de Azov, precum și între Crimeea și Caucazia.

Prin căile sale de comunicație maritime, Crimeea poate supraviețui cu ușurința apei Mării Negre.

Prin legăturile sale cu uscatul, forțele terestre se pot deplasa ușor din Ucraina spre Sud și dela Sud spre Nord prin istmul Perekop, precum și din Crimeea spre Caucazia, prin trambulina dela Kerçi.

Posibilitățile unei flote aeriene în Crimeea, depășesc cu mult pe acele navale și terestre, controlând cu ușurința gurile Dunării, Stămtorile, Ucraina și Caucazia.

Forțele aeriene pot să colaboreze în cele mai bune condițiuni, cu cele navale și terestre, în operațiunile din acest sector.

Astfel fiind, Crimeea poate influența în mod direct asupra gurilor Dunării — principala arteră de legătură a Europei occidentale și Centrale cu Orientul; poate interzice cheile dela Bosfor și Dardanele — principala legătură între bazinul sudic al Europei și orientul apropiat; poate influența asupra coastelor Septentrionale ale Turciei, precum și asupra Caucaziei — cu regiunea petroliferă — dela Baku.

În aceste condițiuni Crimeea poate îndeplini rolul unui post înaintat de control și de supraveghere având raza de acțiune, în tot sectorul Sud-Estic al Europei de mâine.

În concluzie, acest pinte înaintat în centrul Mării Negre, cu o suprafață relativ redusă, dar cu un sol fertil și o climă mediteraneană, a fost obiectivul principal de totdeauna al puterii celei mai dominante din Europa și acei care a ocupat Crimeea, în mod implicit a dominat și Marea Neagră.